

ΠΛΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΠΛΑΝΗΤΗΣ (του Τάσου Σαραντή)

✘ Με μια αγορά που χαρακτηρίζεται από τον καταναλωτισμό και την ευκολία, σε συνδυασμό με τη συγκριτικά χαμηλή τιμή των πλαστικών υλικών, η ζήτηση για τα πλαστικά κορυφώνεται. Για περισσότερα από 50 χρόνια η παγκόσμια παραγωγή πλαστικών εξακολουθεί να αυξάνεται. Περίπου 299 εκατομμύρια τόνοι πλαστικών παρήχθησαν το 2013, ποσότητα που αντιπροσωπεύει μια αύξηση κατά 4% σε σχέση το 2012.

Ωστόσο, η ανάκτηση και η ανακύκλωση εξακολουθούν να παραμένουν ανεπαρκείς και κάθε χρόνο εκατομμύρια τόνοι πλαστικών καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής και στους ωκεανούς.

Η παγκόσμια παραγωγή πλαστικών έχει αυξηθεί επειδή τα ανθεκτικά, κυρίως με βάση το πετρέλαιο, υλικά αντικαθιστούν σταδιακά υλικά όπως το γυαλί και το μέταλλο. Σήμερα, ο άνθρωπος που ζει στη Δυτική Ευρώπη ή τη Βόρεια Αμερική καταναλώνει 100 κιλά πλαστικών ετησίως, ως επί το πλείστον με τη μορφή της συσκευασίας. Η Ασία χρησιμοποιεί μόλις 20 κιλά ανά άτομο, αλλά ο αριθμός αυτός αναμένεται να αυξηθεί ραγδαία καθώς αναπτύσσονται οι οικονομίες της περιοχής.

Σύμφωνα με το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP), μεταξύ 22% και 43% των πλαστικών που χρησιμοποιούνται σε όλο τον κόσμο καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, καταλαμβάνοντας πολύτιμο χώρο και λειτουργώντας καταστροφικά για το περιβάλλον. Η ανάκτηση των πλαστικών από τη ροή των απορριμμάτων για ανακύκλωση ή για καύση με σκοπό την παραγωγή ενέργειας έχει τη δυνατότητα να ελαχιστοποιεί αυτά τα προβλήματα. Ωστόσο, μεγάλο μέρος των πλαστικών που συλλέγονται για ανακύκλωση μεταφέρονται σε χώρες με χαλαρότερους περιβαλλοντικούς κανονισμούς. Επιπλέον, η καύση των πλαστικών για την παραγωγή ενέργειας απαιτεί αυστηρούς ελέγχους στις εκπομπές στην ατμόσφαιρα και παράγει επικίνδυνη τέφρα.

Τα περισσότερα πλαστικά απορρίμματα από τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ευρώπη και άλλες χώρες που έχουν θεσπίσει συστήματα συλλογής εισρέουν στην Κίνα, η οποία λαμβάνει το 56% (κατά βάρος) των πλαστικών αποβλήτων από τις εξαγωγές από όλο τον κόσμο.

Εμμεσα στοιχεία δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής της ποσότητας των πλαστικών που καταλήγουν στην Κίνα επανεπεξεργάζεται σε χαμηλής τεχνολογίας οικογενειακές εγκαταστάσεις, χωρίς ελέγχους για τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, όπως είναι η ορθή διάθεση των ρύπων ή των λυμάτων. Υπάρχουν επίσης ανησυχίες ότι τα χαμηλής ποιότητας πλαστικά δεν επαναχρησιμοποιούνται αλλά απορρίπτονται ή αποτεφρώνονται για την παραγωγή ενέργειας σε μονάδες που δεν διαθέτουν συστήματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Από το 2010, η κινεζική κυβέρνηση άρχισε να εργάζεται για τη μείωση του αριθμού αυτών των άναρχων εγκαταστάσεων.

Περίπου 10 έως 20 εκατομμύρια τόνοι πλαστικών καταλήγουν στους ωκεανούς κάθε χρόνο. Μια πρόσφατη μελέτη εκτιμά ότι, σήμερα, το λιγότερο 5.250 δισεκατομμύρια σωματίδια πλαστικού, που ζυγίζουν συνολικά 268.940 τόνους, επιπλέουν στους ωκεανούς του κόσμου.

Αυτή η πλαστική σκουπιδόμαζα υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί σε 13 δισεκατομμύρια δολάρια τον χρόνο σε απώλειες από βλάβες στα θαλάσσια οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών απωλειών στον τομέα της αλιείας και του τουρισμού, καθώς και τον χρόνο που δαπανάται για τον καθαρισμό των παραλιών. Οντα όπως τα θαλασσοπούλια, οι φάλαινες και τα δελφίνια μπορούν να μπλεχτούν σε πλαστικές ύλες καθώς και πλωτά πλαστικά είδη, όπως τα απορριπτόμενα δίχτυα. Εξάλλου, μπορεί να μεταφέρει μικρόβια, φύκη, ασπόνδυλα και ψάρια σε άλλες περιοχές, επηρεάζοντας τα τοπικά οικοσυστήματα.

Σύμφωνα με Worldwatch Institute, τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη των πλαστικών πρέπει να σταθμίζονται σε σχέση με τα προβλήματα που η αντοχή και ο υψηλός όγκος του υλικού αυτού προσθέτουν στη ροή των απορριμμάτων.

Από τη μία, τα πλαστικά βοηθούν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων διατηρώντας τα προϊόντα φρέσκα για μεγαλύτερο διάστημα, δίνουν λύσεις για την κατασκευή εξοπλισμού υγειονομικής περίθαλψης που σώζει ζωές, μειώνουν τη μάζα των συσκευασιών σε σύγκριση με άλλα υλικά, βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα των μεταφορών και έχουν μεγάλες δυνατότητες για χρήσεις σε τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Από την άλλη, τα πλαστικά απορρίμματα και τα τοξικά πρόσθετα στα πλαστικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών, επιβραδυντικών φλόγας και των πλαστικοποιητών (όπως η δισφαινόλη A ή BPA), προκαλούν την ευαισθητοποίηση και τη στροφή των καταναλωτών για πιο βιώσιμα υλικά.

Μαζί με τη μείωση των περιττής κατανάλωσης πλαστικών, ανακαλύπτοντας πιο φιλικές προς το περιβάλλον εναλλακτικές λύσεις συσκευασίας, καθώς και βελτιώνοντας τα προϊόντα συσκευασίας ώστε να χρησιμοποιούν λιγότερο πλαστικό, αποδεικνύεται ότι πολλές προκλήσεις που συνδέονται με τα πλαστικά θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με τη βελτίωση της διαχείρισης του υλικού σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του.

Αρκεί να σκεφτούμε ότι περίπου 8% του πετρελαίου που καταναλώνεται σε όλο τον κόσμο κάθε χρόνο χρησιμοποιείται για την παραγωγή πλαστικών. Οτι στην Ευρώπη το 26% ή 6,6 εκατομμύρια τόνοι πλαστικών που παράχθηκαν το 2012 ανακυκλώθηκαν μετά την κατανάλωση, ενώ το 36% αποτεφρώθηκε για την παραγωγή ενέργειας.

Το υπόλοιπο 38% των πλαστικών μετά την κατανάλωση στην Ευρώπη κατέληξε σε χώρους υγειονομικής ταφής. Και ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες μόνο το 9% των πλαστικών (2,8 εκατομμύρια τόνοι)

ανακυκλώθηκε μετά την κατανάλωση το 2012. Οι υπόλοιποι 32 εκατομμύρια τόνοι απορρίφθηκαν.

Πηγή/φωτογραφίες: [Εφημερίδα των Συντακτών, efsyn.gr](http://www.efsyn.gr)